Edisyon pou lekti | 2026-11-20

REWEAVE: Egzamine travay moun fè nan epòk entèlijans atifisyèl

Adrian Dunkley | 2026-11

Ekip la tcheke si yon travay toujou nesesè. De fich ede moun deside kiyès k ap fè sa ki rete a, ki fòmasyon yo bezwen ak ki lè pou kanpe tès la. Metòd la poko jwenn validasyon nan espas travay.

Tradiksyon konplè kontni edisyon konsiltasyon v0.1, novanm 2026. Adrian Dunkley, prezidan Caribbean AI Association ak moun ki kreye kad la.

Desizyon dokiman an pwopoze a

Bay pèmisyon pou yon sèl esè ki gen limit klè, ansanm ak moun ki fè travay la. Pran yon sèvis ki fèt souvan epi kote ekip la ka tounen nan ansyen metòd la: resevwa dosye asirans, reponn kliyan otèl oswa resevwa demann pèmi. Di ki moun ki ka kanpe esè a ak ki jan pou sèvis la rekòmanse. Mete moun ki fè ak moun ki resevwa travay la, reprezantan yo, moun ki okipe risk ak moun ki bay fòmasyon ladan l. Yon dezyèm moun dwe kapab poze kesyon sou desizyon an epi gade prèv yo.

Responsab la dwe montre ki travay ki disparèt, ki desizyon ki rete nan men moun, ki moun ki kapab fè travay ki chanje a ak ki kote lè ki vin lib yo ale. Verifye sèvis, chaj travay ak sekirite anvan nou elaji. REWEAVE se yon metòd yo pwopoze. Edisyon orijinal la pa bay dosye patisipan ni rezilta ki soti nan yon antrepriz kote yo teste li. Revizyon ekstèn ak tès sou teren poko fèt.

Chak fwa, ekip la egzamine yon sèl pwosesis travay. Travayè ak responsab yo deside sa sèvis la dwe bay, retire etap initil, separe travay ki rete, fòme moun pou pòs ki chanje a epi rezève tan ki lib la. Anvan yo elaji, yo konpare efò pèsonèl, kalite sèvis, chaj travay ak konpetans moun yo demontre. Pwotokòl la fèt pou patwon, reprezantan travayè ak patnè fòmasyon nan Karayib la. Yon konparezon sou teren ka montre si li bay pi bon rezilta pase yon deplwaman ki kòmanse ak zouti a.

Yon fil dosye asirans, yon biwo rezèvasyon oswa yon bwat demann pèmi bay enfòmasyon pi klè pase chanje tout yon depatman anmenmtan. Ekri fason pou mete pwosedi ranplasman ki gen apwobasyon an an mach.

Sa rechèch yo montre

Yon pòs melanje tranzaksyon, jijman, relasyon, aprantisaj ak travay ki parèt lè gen pwoblèm [1–3]. Nan analiz mondyal 2025 li a, OIT te estime anviwon yon travayè sou kat te gen yon metye ki te gen yon sèten ekspozisyon ak IA jeneratif [4]. Yon analiz 2024 te estime 26–38% travay yo te ka ekspoze nan etid li sou Amerik Latin ak Karayib la. Repiblik dominikèn te sèl ekonomi zile Karayib la nan sondaj sou fwaye li yo [5]. Ekspozisyon pa bay kantite moun ki pral pèdi travay sou yon zile.

Nan yon deplwaman pa etap sou 5,172 ajan sèvis, ogmantasyon mwayèn yo estime a te 15% nan pwoblèm ajan yo rezoud pa èdtan [6]. Rezilta yo te varye selon eksperyans. Yon eksperyans sou redaksyon jwenn avantaj; yon etid sou konsiltan jwenn plis erè nan yon travay ki depase kapasite modèl la [7, 15]. Yon esè sou pwogramè ki gen eksperyans jwenn travay te pran plis tan; fason moun antre nan esè pita yo rann entèpretasyon difisil [8, 9]. Sondaj jwenn

yon asosyasyon ant fòmasyon, konsiltasyon ak pi bon rezilta [10]. Kondisyon lokal ak opòtinite pou moun aprann gen enpòtans [11, 12, 14, 17].

Etid ekonomi ki gade travay pa travay distenge sa otomatik ranplase ak nouvo travay teknoloji kreye [1]. Rechèch sou konsepsyon pòs konsidere libète pou deside, konesans ak relasyon kòm bagay nou ka mezire [3]. Ekip la ka sèvi ak lide sa yo pou yon desizyon lokal li ka revize.

Endis ekspozisyon OIT la mezire potansyèl nan nivo travay ki antre nan chak metye. Etid OIT ak Bank Mondyal la idantifye diferans nan aksè dijital ki ka anpeche travayè yo jwenn benefis. Chif mondyal ak chif rejyonal la soti nan metòd ak popilasyon diferan. Yo pa bay yon tandans ni yon estimasyon pou yon zile [4, 5].

Nan sèvis kliyan, ajan ki te gen mwens eksperyans ak mwens konpetans te gen pi gwo ogmantasyon yo. Swiv rezilta pa eksperyans ak kalite dosye lè gen ase moun nan chak gwoup [6]. Nan eksperyans sou redaksyon, moun ki sèvi ak IA fini pi vit epi yo resevwa pi bon nòt kalite. Teste dokiman toutbon ak revizyon moun ki resevwa yo ap gen pou fè [15]. Konsiltan yo benefisye sou kèk travay; sou yon travay ki te depase kapasite modèl la te demontre, yo te gen mwens chans rive nan bon repons lan. Mete eksepsyon reyalis nan tès [7]. Ralantisman pwogramè yo te konsène zouti yo teste nan kòmansman 2025. Otè yo konsidere prèv ki vin apre yo kòm prèv fèb akoz fason yo chwazi patisipan yo. Konte tcheke ak repare epi refè tès la lè zouti, travay oswa ekip chanje [8, 9].

Sondaj OCDE yo fèt nan finans ak fabrikasyon. Gen lòt posiblite pou esplike asosyasyon yo jwenn lan [10]. Plan rejyonal pou politik IA mete edikasyon ak amelyorasyon konpetans kòm priyorite [11]. Rezilta nan chak sit depann de moun, lang, ekipman ak kondisyon travay li.

Sèt etap REWEAVE yo

R · Revize travay la: obsève sa moun fè, kalite dosye ak sitiyasyon anvan chanjman an. E · Elimine sa ki pa nesesè: verifye ki moun ak ki kontwòl ki depann de etap la anvan nou eseye retire li. W · Peze kiyès k ap fè kisa: chwazi yon responsab, egzanp pou tès ak yon metòd pou ranplase zouti a.

E · Ekipe moun yo: peye tan pratik epi obsève kijan moun jere yon eksepsyon. A · Bay tan an yon destinasyon: nonmen moun ki resevwa lè yo, aktivite a ak orè a. V · Verifye: konpare kalite sèvis, chaj travay, tan ak ensidan. E · Fè pòs yo evolye: ekri si n ap elaji, korije oswa retounen nan ansyen metòd la; mete deskripsyon pòs ak dat pwochen revizyon an ajou.

Deside dabò si pou retire, senplifye oswa kenbe chak travay. Deside apre kiyès ki pral fè sa ki rete yo. Yon machin ka pran yon travay pandan tout pòs la vin pi difisil. Anvan moun siyen, verifye chaj, otorite ak chemen aprantisaj pou travay la ak pou pòs la.

Chak etap kite yon prèv pou sa k ap vini apre a. R: chema travay yo obsève a, kalite dosye, mezi depa ak koreksyon travayè yo. E: verifikasyon depandans ak kontwòl epi yon esè kote yo ka remete etap yo retire a. W: desizyon, moun responsab, ka pou teste ak ranplasman. E: pratik peye, konpetans yo obsève ak plan sipò. A: bidjè tan, non benefisyè, plas nan orè ak rezilta. V: konparezon, verifikasyon kalite ak chaj epi dosye ensidan. E: desizyon ki ekri, nouvo deskripsyon pòs ak dat pou retounen sou li.

Nan yon ti antrepriz yon moun ka gen plizyè wòl. Kenbe dwa pou yon lòt moun konteste chanjman an. Travayè bezwen yon fason pou yo rapòte echèk, konteste jan yo dekri travay yo epi pale sou chaj twòp. Menm yon bon estimasyon tan pa retire kondisyon sekirite yo.

Gade travay la, senplifye li epi bay otorite

Defini kòmansman, fen ak destinatè sèvis la. Obsève yon peryòd nòmal ak yon peryòd difisil. Mete nouvo anplwaye, travayè tanporè ak diferan chanj travay ladan yo. Ekri apèl, koreksyon, tan datant, transfè dosye, branch san koneksyon, fòm ki manke enfòmasyon ak lang moun prefere. Kite ekip la korije deskripsyon an. Mande kiyès ki sèvi ak yon rapò epi ki kontwòl li sipòte. Si sèvis finans lan bezwen de kolòn sèlman, teste ekstrè a pandan de sik rekonsilyasyon anvan nou retire tout rapò a.

Pou chak travay, deside si n ap retire, senplifye oswa konsève li. Pou sa ki rete, chwazi yon moun ki mennen li, yon zouti IA ak yon moun ki verifye sous li, oswa yon aksyon otomatik ki gen limit epi ki revèsib. Konpare tou ak yon règ senp nan lojisyèl ki la deja. Ekri limit, otorite, jounal operasyon, alèt ak retou nan ansyen metòd la. Yon moun ki otorize pran desizyon sou peman, kouvèti oswa aksè; moun ki afekte a bezwen yon chemen pou poze kesyon oswa fè apèl.

Tcheke otorizasyon pou done yo, anviwònman, erè, demann enposib ak pann [13]. Depi nan pòs nòmal li, yon kòlèg dwe kapab rejte pwopozisyon an, rekonstwi sa ki te pase epi reprann sèvis la. Si kontwòl sekirite, done oswa responsablite echwe, pa bay sistèm nan travay sa a.

Pou yon sinis, kòmanse lè dosye a antre epi fini lè ajan otorize a di dosye a pare pou evalyasyon. Separe dosye k ap tann prèv ak dosye yon ajan ka fini. Konte tan ki pase pou kliyan an ak minit tout moun ki touche dosye a. Pran nòt sou verifikasyon enfòmèl, ka ijan ak fason lòt ekip sèvi ak rezilta a. Fikse kantite egzanp ak responsab esè a apre nou wè ki kantite chak kalite ka ki vini. Ekri sous chak obsèvasyon ak sa ki poko konfime. Yon ti travay òdinè ka aprann yon moun sèvi ak jijman li.

Anvan nou achte yon zouti, mande moun ki responsab yo si odit, rapò oswa sèvis depann de etap la. Si de fòm pran menm enfòmasyon, teste si yon sèl dosye otorize ka sèvi toude. Anvan retire yon rapèl manyèl ki double sa sistèm nan voye, verifye alèt otomatik la rive sou bon moun nan epi prèv livrezon an rete disponib. Chwazi solisyon ki koute mwens epi ki satisfè sèvis ak kontwòl. Si nou dekouvri yon depandans pèsonn pa t ekri, ranvwaye desizyon an, note responsab la epi teste yon ranplasman avè l. Nan egzanp fichye vandredi a, kite tout dosye a nan sistèm sous la pandan tès ekstrè a.

Retire: verifye pèsonn pa bezwen rezilta a epi note non moun ki apwouve, dat ak kondisyon pou remete li. Senplifye: note nouvo règ, ekip li afekte ak prèv kontwòl la toujou mache. Moun mennen: kenbe jijman, relasyon ak apwobasyon ki ka gen gwo konsekans nan men moun. Bay non moun k ap deside, limit pou refere ka a ak fason yon moun k ap aprann ka gen aksè. Asistans IA: note done otorize, sous fyab, etap tcheke, eksepsyon, tan maksimòm revizyon ak ranplasman. Otomatik nan limit: aksyon ki gen ti konsekans dwe presi, revèsib epi erè li dwe vizib. Note limit, jounal, dwa pou pase sou desizyon an, responsab alèt ak tès retou.

Yon sistèm ka konfime li resevwa dosye a epi IA pwopoze yon lis dokiman. Se yon ajan otorize ki deside si prèv yo satisfè kontra a. Bay moun k ap verifye a tan, sous ak dwa pou li refize pwopozisyon an. Teste lòt lang ak fòma. Lè sa touche moun, peman, kouvèti oswa aksè, dakò sou kontwòl ak konseye lokal sou risk, vi prive, travay ak dwa. Si pèsonn pa ka rekonstwi sa ki te pase, korije yon dosye oswa rekòmanse sèvis, redui dimansyon an oswa kite travay la manyèl [13].

Fòme moun yo epi mete tan an nan orè a

Bay tan pratik peye ak yon moun pou kouvri pòs la sou chak chanj travay. Fè ajan an verifye chak chan nan sous la, korije yon erè nou mete espre, voye yon ka ki gen kontestasyon bay moun ki gen otorite epi fini yon dosye lè zouti a etenn. Obsève aksyon li. Bay sipò aksesib, antrènman ak yon lòt chans pou evalyasyon. Konsève okazyon pou nouvo anplwaye aprann [14].

Lè nèt pa semèn = (minit mwayen pa dosye anvan − minit mwayen nan esè a) × kantite dosye referans pa semèn ÷ 60 − nouvo lè sipò chak semèn. Konte verifikasyon, koreksyon, dosye ki retounen manyèl ak dosye ki poko fèmen. Sèvi ak menm kalite dosye ak menm tan swivi. Konte travay metòd ranplasman an yon sèl fwa. Separe depans premye enstalasyon yo. Mete tan ki ka sèvi a nan orè yon aktivite presi epi tcheke itilizasyon li. Yon balans pozitif pou kont li pa sifi pou chanje kantite anplwaye.

Kòmanse ak lis desizyon nouvo pòs la mande. Yon sètifika montre prezans; yon obsèvasyon sou dosye reprezantan montre sa moun nan kapab fè. Fè ajan an verifye tout chan obligatwa ak sous la epi ekri koreksyon li fè pou erè yo mete espre a. Lè yon pyès manke oswa gen dezakò, mande li esplike nan lang klè poukisa li transfere ka a. Avèk zouti a etenn, montre kote pou mete dosye a ak kiyès ki resevwa li. Bay ekipman, moun pou gide, travay anba sipèvizyon ak yon lòt chans pou evalyasyon. Mezire pwogrè ak aksè apa de prezans. Bay nouvo anplwaye aksè gide ak ka ki te sèvi pou aprann anvan [14].

Suiv tout ka elijib ki antre nan yon peryòd fiks. Sou tout ekip, konte tan bay enstriksyon zouti a, verifikasyon, koreksyon ak transfè. Bay ka ki poko fini ak tan datant kliyan apa. Lè sipò ki repete yo se travay ki fèt deyò dosye endividyèl yo. Separe premye enstalasyon ak fòmasyon. Mete lè yo nan orè oswa lis travay la, tcheke lè ki sèvi vre epi mande ekip ki resevwa yo kisa ki pi bon. Bay yon pati èdtan sèlman lè orè a pèmèt moun sèvi avè l. Si balans lan negatif oswa li pa gen benefisyè, chanje konsepsyon an oswa bay yon rezon klè sou valè sèvis la pou kontinye.

Kondwi yon esè 90 jou epi pran desizyon

Jou 1–15: dakò sou dosye, objektif ak mezi depa yo. Obsève omwen de semèn ki reprezante aktivite nòmal la; pwolonje si sa nesesè. Jou 16–30: eseye nouvo metòd la an paralèl pandan ansyen sèvis la rete an chaj. Tcheke moun, done ak retou nan ansyen metòd la. Jou 31–60: konpare kantite dosye ki sanble epi note ensidan, desizyon ajan yo chanje ak ka ki retounen manyèl. Jou 61–90: koute travayè yo epi deside. Bay plis tan si done yo poko sifi.

Si sa posib epi san danje, separe dosye oswa peryòd yo owaza. Separe ekip oswa chanj travay si yo pataje yon liy datant oswa sa yo aprann. Pou yon konparezon anvan-apre, ekri chanjman sezon, règ ak pèsonèl [16]. Separe ka fòmasyon ak ka tès. Fè yon lòt moun evalye travay la ak menm kritè yo san li pa konnen metòd yo te sèvi a si sa posib. Rapòte eksepsyon apa oswa bay yo pwa dapre frekans yo. Limite done, moun ki gen aksè ak dire konsèvasyon. Pa sèvi ak jounal operasyon yo pou klase anplwaye.

Fikse limit lokal pou tan, kalite, aksè, chaj ak konpetans davans. De èdtan pa semèn pandan kat semèn ak yon bès kalite ki pa depase de pwen pousantaj se egzanp ki mande ase dosye. Bay kantite total, done ki manke, dosye ki pran lontan ak ensètitid. Lè yon ti esè pa jwenn ensidan grav, sa di ti kras sou risk ki ra. Elaji nan limit yo teste, bay yon dat pou koreksyon si prèv manke oswa kanpe apre yon gwo echèk. Note dezakò. Relanse revizyon lè modèl, founisè, done, règ oswa ekip la chanje.

Jou 1–15: responsab ak travayè dakò sou dimansyon ak pwomès sèvis la, epi yo pran nòt sou eksepsyon, efò, laj dosye ki nan fil, kalite ak kòmantè. Jou 16–30: responsab risk, sipèvizè ak responsab fòmasyon apwouve zouti, done, rezilta ka difisil, validasyon chak moun ak retou yo teste a. Jou 31–60: responsab chanj lan dirije konparezon an, nonmen chemen pou refere ka epi swiv chaj ak rezon ka yo kite esè a. Jou 61–90: komite a idantifye kiyès ki benefisye, kiyès ki resevwa travay anplis ak ki kote tan an ale. Pwolonje mezi depa si gen twò piti ka oswa si semèn yo patikilye. Pa sèvi ak nouvo metòd la sou kliyan anvan verifikasyon moun, done ak ranplasman pase.

Dakò sou konparezon an anvan deplwaman. Si nou bay ekip oswa chanj travay kondisyon apa, pran gwoupman an an kont nan analiz. Si nou mete chanj travay ki sanble an pè, note lòt bagay ki ka esplike diferans. Kenbe menm règ pou aksepte ka yo. Chwazi eksepsyon espre epi swiv dosye ki retounen manyèl. Kolekte sèlman sa ki nesesè; fikse dire konsèvasyon, limite aksè ak enfòmasyon idantifyan epi gwoupe remak travayè yo lè sa pwoteje konfidansyalite. Bay moun chemen pou yo poze pwoblèm san yo pa oblije pase pa chèf dirèk yo. Pa sèvi ak fich travay oswa jounal IA pou estime risk pou yon moun pèdi pòs li [16].

Dakò sou limit yo ak travayè, responsab sèvis ak responsab risk selon konsekans, varyasyon debaz ak kantite dosye. Kapasite: lè chak semèn pou tout ekip apre sipò ki repete; egzanp minimòm nan dwe kenbe pandan kat semèn konparab. Kalite: kantite dosye ki satisfè menm kritè yo divize pa kantite yo verifye, ansanm ak kantite erè grav. Yon maj de pwen pousantaj mande ase ka. Aksè: tan sèvis ak ka ki poko rezoud, menm lè yo manyèl oswa asistans; egzamine bès pa chanèl, lang ak kalite ka. Chaj ak konpetans: lè anplis, travay pou refè, ti dyalòg ak travayè, demonstrasyon pèsonèl; note ki moun ki resevwa chaj anplis. Itilizasyon: lè pwograme ak lè ki sèvi vre, plis rezilta aktivite a. Egzamine diferans ak ekip ki resevwa tan an.

Montre distribisyon tan yo, konpare ka ki pi long ak ka ki tipik. Pran ase dosye pou ka evalye pi gwo bès kalite ki akseptab la. Si prèv twò fèb, pwolonje oswa kenbe sipèvizyon sere. Elaji lè benefis la rive nan minimòm nan, risk anba kontwòl, moun pare ak itilizasyon tan an pwouve. Si benefis sanble posib men pwosesis, fòmasyon oswa done poko konplè, bay koreksyon yon delè ak yon pwochen tès. Retounen si yon kontwòl obligatwa echwe, pèt depase benefis oswa limit sekirite pa klè. Pibliye desizyon ak dezakò anndan òganizasyon an; mete yon dat nòmal menm si anyen pa chanje epi reteste anvan bay plis otorite.

Twa egzanp pou Karayib la

Asirans machin: konsève dosye ofisyèl la, sèvi ak modèl estanda pou konfime resepsyon epi fè yon moun verifye lis pyès IA pwopoze. Voye blesi, fwod, peman, kouvèti ki gen kontestasyon ak ka ijan nan chemen ki deja la. Sou 120 dosye pa semèn, pase de 12 minit a 8 bay 8 èdtan brit. Retire 2 èdtan siveyans, rete 6: twa pou raple kliyan, de pou fòme nouvo ajan ak youn pou dosye konplike. A 11 minit pa gen gany nèt; a 11.5 minit ekip la pèdi yon èdtan nèt. Chif sa yo se yon egzanp.

Otèl: verifye pri, chanm ak kondisyon anvan voye mesaj. Pase aranjman pou aksè, ranbousman ak plent bay responsab la. Pratike rezèvasyon manyèl epi konte move pri, apèl repete ak travay yo voye sou chanj maten an. Pèmi piblik: mete kondisyon yo sou yon sèl lis ak akò responsab dosye yo. Yon ajan verifye epi siyen demann pyès; yon ajan otorize deside epi jere apèl yo. Konpare sou entènèt, sou plas ak aksè ak asistans. Konte travay kontraktè ak sèvis pataje yo, lang, ekipman ak pann [12, 17].

Asirans: objektif la se fè evalyatè resevwa dosye konplè pi vit epi di kliyan ki prèv ki rete. Kenbe esè a nan fil estanda yo defini davans. Anvan retire dezyèm rejis la, konpare ka ouvè ak

dosye otorize a. Verifye idantifyan kliyan ak dosye sou akize resepsyon an, konsève prèv livrezon epi ofri yon lòt chanèl. Anvan kontakte kliyan an, verifye chak pyès IA sijere sou lis aktyèl ki apwouve a. Moun responsab la ekri rezon pou kouvèti, peman oswa referans pou fwod dapre règ eskalasyon an. Bay yon moun tan pou li esplike ka konplike. Revize rapèl yo epi tcheke sou yon echantiyon si kliyan yo konprann pwochen etap yo.

Figi a gen tan 8, 9, 10, 11, 11.5 ak 12 minit. Fòmil èdtan nèt pa semèn bay +6, +4, +2, 0, −1 ak −2 nan menm lòd la. Avèk 11.5 minit, gany brit la se 1 èdtan sèlman anvan 2 èdtan siveyans ak egzèsis ranplasman. Verifye tan koreksyon ak transfè anvan deside si sèvis la vo efò siplemantè a. Nan toude fil yo, konpare kantite dosye ki konplè, kontak repete ak laj dosye yo; pran efò anplis sou do kliyan an an kont tou.

Otèl: reponn kesyon nòmal yo vit epi kenbe yon chemen serye pou kliyan ki bezwen aranjman aksesibilite. Retire antre an doub sèlman lè sistèm otorize a ka bay done yo. Pa voye yon pri oswa yon kalite chanm ekip la pa ka verifye. Pratike pasasyon travay lè entènèt la koupe epi teste demann apre lè ak nan plizyè lang anvan pwolonje sèvis la. Swiv tan repons ak aranjman aksesibilite yo rate. Rezève tan itil pou suiv kliyan oswa fòme ekip la. Travay yo deplase sou chanj maten an se yon depans.

Pèmi: bay rezidan ki gen dosye enkonplè enstriksyon pi klè. Konpare fòm sou papye ak sou entènèt anvan retire chan an doub. Yon sistèm otorize ka voye yon resi estanda. Yon moun ka sèvi ak IA pou ekri yon mesaj klè apati lis apwouve a; li verifye pyès yo epi li siyen. Konpare kantite dosye ki konplete ak vizit repete pa chanèl, ladan yo moun ki sèvi ak papye oswa asistans. Dakò sou fason pou trete dosye lè rezo tonbe. Si kliyan sou entènèt jwenn pi bon sèvis men fil sou plas la vin pi long, revize kapasite ak aksè anvan elaji.

Anvan kopye yon esè, tcheke lang, volim, chanèl, fiabilite ekipman ak koneksyon. Pwojè transfòmasyon dijital nan Karayib lès la idantifye aksè ak konpetans kòm priyorite [12]. Etid OIT sou travay sou platfòm montre si nou konte anplwaye sèlman nou ka bliye lòt moun ki fè travay dijital; konte efò kontra ak sèvis pataje yo ak pasasyon yo fè [17].

Ki tès ki ta valide metòd la?

Konpare REWEAVE ak yon esè ki kòmanse ak zouti a. Kenbe menm aksè ak zouti, menm dire ak menm kontwòl sekirite. Si posib, ajoute yon gwoup ki kenbe ansyen metòd la. Note kiyès ki resevwa envitasyon ak kiyès ki refize. Separe ekip ki pataje sa yo aprann. Anrejistre davans kritè, efè minimòm ki vo lapenn, maj kalite, règ pou done ki manke, kantite ka ak kondisyon pou sispann.

Estime diferans ant gwoup yo nan chanjman èdtan nèt pou chak 100 dosye ki elijib, apre ajisteman pou kalite dosye. Kenbe gwoup orijinal yo nan analiz la si posib. Bay ensètitid, devyasyon, jan yo suiv etap yo, kalite, chaj, konpetans ak destinasyon tan an. Yon gwo echèk mande kanpe. Si yon etid ki gen ase mezi pa wè diferans, sa diminye rezon pou etap anplis yo. Yon ti esè ki pa bay repons klè mande yon pi bon tès. Fè de moun klase menm travay yo poukont yo epi konpare kote yo pa dakò sou delegasyon [16].

Kesyon prensipal: nan espas travay caribéyen ki gen pwosesis konparab ak ti risk, èske REWEAVE bay plis tan nèt pase yon deplwaman ki kòmanse ak zouti a pandan li respekte limit kalite, chaj ak sekirite yo? Pwopozisyon an konbine retire sa ki initil anvan delegasyon, finanse preparasyon moun yo epi trase lè rekipere yo jouk nan yon aktivite nonmen anvan elaji. Li sèvi ak ekonomi ki baze sou travay, konsepsyon pòs ak evalyasyon entèvansyon [1–3, 16]. Pwotokòl ak egzanp yo montre fason pou aplike metòd la. Yo pa pwouve kòz ni rezilta nan lòt antrepriz.

Rekrite plizyè sektè ak kondisyon ki kapab sèvi ak menm definisyon epi bay yon mezi depa konplè. Distenge sa ki refize ak sa ki pa kapab patisipe. Gwoup ki kenbe pwosesis aktyèl la ede separe efè zouti ak efè chanjman travay. Si li enposib asiyen gwoup, ekri konparezon an epi limite sa nou di sou kòz. Anrejistre mezi prensipal ak mezi segondè anvan gade rezilta. Fikse kantite ka pou diferans prensipal la ak maj kalite a pandan nou pran diferans ant ekip ak obsèvasyon enkonplè an kont.

Mete tout gwoup ki te gen asiyasyon nan analiz prensipal la si nou kapab. Rapòte chanjman dapre gwoup orijinal, nivo respè chak etap ak ensètitid. Egzamine diferans ant sit ak kalite ka lè gen ase obsèvasyon sèlman. Separe depans enstalasyon, zouti ak fòmasyon ak lè ki repete yo. Genyen tan pa satisfè règ ansanm nan si kalite, aksè oswa chaj depase limit. Yon gwo ensidan pase anvan mwayèn yo. Lè de moun klase menm travay yo, egzamine sitou kote youn delege epi lòt la kenbe yon moun nan tèt desizyon an.

Fich pou chak travay

Ranpli fich la ak moun ki fè travay la ak moun ki resevwa rezilta a. Pote yon ka nòmal ak yon eksepsyon. Ekri nimewo, dat, sit, travay, objektif sèvis, sa ki deklanche li, pwodiksyon, destinatè, peryòd, volim ak minit travay. Separe datant ak tretman. Ajoute depandans, kontwòl, eksepsyon, jijman ak sa yon debutan aprann.

Ekri desizyon, altènativ, responsab ki ka apwouve oswa retabli ansyen metòd la, sous ak aksè otorize, verifikasyon, kondisyon pou sèvi ak metòd ranplasman ak dènye tès li, kesyon ki rete ak dat revizyon. Mande sa ki t ap kraze si travay la disparèt. Yon travayè ka teste yon chemen ki pi kout ak materyèl piblik oswa pratik nan limit pèmisyon li epi pote tan li pran pou verifye ak ka ki echwe bay sipèvizè a.

Pou sèvi ak fich la, mete yon vèb ak yon objè nan non travay la, ajoute sit, vèsyon ak dat. Ekri frekans, ekip, sistèm, chanèl ak kontwòl ki depann de rezilta a; moun ki ka apwouve, jere eksepsyon oswa mande retou; sous otorize, enfòmasyon moun ka antre, moun ki ka wè yo ak tès kalite. Pou ranplasman an, bay kondisyon, non moun ki aji, kote enstriksyon manyèl ye ak dat dènye tès. Bay yon moun responsablite pou kesyon ki poko rezoud, pou verifye sa ki ta tonbe si yo retire travay la ak dat pou revize l. Rejis: nimewo travay ___ responsab ___ dat revizyon ___.

Pou premye sesyon yon sèl travayè, fè lis sa ou fè souvan, yon travay ki aprann ou sèvi ak jijman ak youn ou kite pou pita lè fil la plen. Eseye rakousi ki pèmèt la anvan chanje yon pwosesis plizyè moun pataje epi pote travay ou ta sèvi ak tan lib la pou fè bay sipèvizè a.

Fich desizyon ak pòs ki chanje a

Anvan esè a, dakò sou moun ki ka kanpe li, ka ki antre ak sa ki eskli, dat, ekip, verifikasyon kantite dosye, limit kalite ak aksè, pratik peye, volim referans ak destinasyon lè yo. Nonmen moun k ap revize ansanm ak dat la.

Nan reyinyon an, note dosye yo verifye, kalite, ensidan, kontak repete, reta ak diferans ant chanèl. Ekri lè nèt, lè siplemantè, travay yo transfere kote lòt moun, tan ki sèvi vre, demonstrasyon konpetans ak aksè pou aprann. Ekri desizyon pou elaji, korije oswa kanpe; gwoup ki deyò; siyati responsab, reprezantan ak moun risk si sa enpòtan; dat oswa sa ki mande relouvri. Dekri nouvo pòs la, otorite, orè, pratik peye, aprantisaj nouvo moun, avansman, dezakò ak pwochen revizyon.

Anvan itilizasyon reyèl, ekri ki ka ki kenbe pwosesis nòmal la, dat ak ekip pou konpare ak moun k ap verifye kantite yo. Ekri evènman ki kanpe esè a, bès kalite oswa aksè ki akseptab ak prèv ki jistifye limit la. Di kiyès ki bezwen yon lòt moun kouvri pòs li pou pratik; kiyès ki

valide travay nòmal, eksepsyon ak ranplasman; ki travay pa dosye ak sipò regilye yo konte; ki moun ki tande kòmantè ak ki lè pou relouvri desizyon apre yon chanjman.

Nan reyinyon an, dokimante evènman grav, kantite dosye yo revize, ka ki pran tan, kontak ki repete ak diferans ant chanèl. Ekri lè anplis, travay yo deplase, demonstrasyon konpetans, aksè ak fòmasyon ak chanjman nan opòtinite debutan. Ekri ki senaryo ak ki gwoup desizyon an poko kouvri. Pou pòs la, ekri objektif li, travay li pran oswa bay, responsab chak desizyon enpòtan ak chanjman orè. Ekri chemen pou ale nan yon lòt pòs oswa avanse, remak ak dezakò. Bay non responsab pòs ak dat pwochen revizyon.

Fason pou site dokiman an ak eta piblikasyon an

Dunkley, A. (2026). REWEAVE: Reassessing jobs in the age of AI. Caribbean AI Association. Edisyon konsiltasyon v0.1.

Dokiman an pwopoze yon metòd pou teste. Twa ka yo sèvi ak sipozisyon pou ilistre kalkil ak desizyon. Revizyon pa espesyalis ekstèn ak validasyon nan espas travay poko fèt.

Referans

[1] Acemoglu, D., & Restrepo, P. (2019). Automation and new tasks: How technology displaces and reinstates labor. Journal of Economic Perspectives, 33(2), 3–30. doi.org/10.1257/jep.33.2.3

[2] Jesuthasan, R., & Boudreau, J. W. (2022). Work without jobs: How to reboot your organization’s work operating system. MIT Press. doi.org/10.7551/mitpress/13930.001.0001

[3] Morgeson, F. P., & Humphrey, S. E. (2006). The Work Design Questionnaire (WDQ): Developing and validating a comprehensive measure for assessing job design and the nature of work. Journal of Applied Psychology, 91(6), 1321–1339. doi.org/10.1037/0021-9010.91.6.1321

[4] Gmyrek, P., Berg, J., Kamiński, K., Konopczyński, F., Ładna, A., Nafradi, B., Rosłaniec, K., & Troszyński, M. (2025). Generative AI and jobs: A refined global index of occupational exposure. ILO Working Paper 140. DOI 10.54394/HETP0387. ILO publication and full text

[5] Gmyrek, P., Winkler, H., & Garganta, S. (2024). Buffer or bottleneck? Employment exposure to generative AI and the digital divide in Latin America. ILO Working Paper 121, joint ILO–World Bank publication. DOI 10.54394/TFZY7681. ILO publication and full text

[6] Brynjolfsson, E., Li, D., & Raymond, L. R. (2025). Generative AI at work. Quarterly Journal of Economics, 140(2), 889–942. doi.org/10.1093/qje/qjae044

[7] Dell’Acqua, F., et al. (2026). Navigating the jagged technological frontier: Field experimental evidence of the effects of artificial intelligence on knowledge worker productivity and quality. Organization Science, 37(2), 403–423. doi.org/10.1287/orsc.2025.21838

[8] Becker, J., Rush, N., Barnes, E., & Rein, D. (2025). Measuring the impact of early-2025 AI on experienced open-source developer productivity. Preprint. doi.org/10.48550/arXiv.2507.09089

[9] METR. (2026, 24 February). We are changing our developer productivity experiment design. Research update. METR

[10] Lane, M., Williams, M., & Broecke, S. (2023). The impact of AI on the workplace: Main findings from the OECD AI surveys of employers and workers. OECD Social, Employment and Migration Working Papers, No. 288. doi.org/10.1787/ea0a0fe1-en

[11] UNESCO. (2024). Caribbean Artificial Intelligence Policy Roadmap. UNESCO

[12] World Bank. (2020, 22 June). First-time financing by World Bank for digital economy in the Eastern Caribbean approved for US$94 million. Caribbean Digital Transformation Project announcement. World Bank

[13] Autio, C., et al. (2024). Artificial Intelligence Risk Management Framework: Generative Artificial Intelligence Profile. NIST AI 600-1. doi.org/10.6028/NIST.AI.600-1

[14] International Labour Organization. (2023). Quality Apprenticeships Recommendation, 2023 (No. 208). ILO Recommendation No. 208

[15] Noy, S., & Zhang, W. (2023). Experimental evidence on the productivity effects of generative artificial intelligence. Science, 381(6654), 187–192. doi.org/10.1126/science.adh2586

[16] HM Treasury. (2026). Magenta Book: Central Government guidance on evaluation. GOV.UK

[17] International Labour Organization. (2025). Decent work in the platform economy in the Caribbean. International Labour Organization

Edisyon anglè a (PDF)